

Onderzoek naar behoeftes en verbetermogelijkheden met
betrekking tot het Onderwijs van Totaal Inburgering en
Training.

Rapportage - docenten
Mei 2017
Onderwijsadviseur Mariken Kooiman

Samenvatting

Om meer te weten te komen over allerlei onderwijsaspecten vanuit het perspectief van de docenten van Totaal inburgering, is er in februari 2017 een enquête afgenomen onder de betreffende docenten. Het onderzoek had als doel aanknopingspunten te bieden om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Er werd om feedback gevraagd met betrekking tot behoeftes van docenten, knelpunten en kansen voor verbetering. De vragenlijst bevatte in totaal 62 (open en multiple-choice) vragen. De enquête werd verstuurd naar 85 docenten werkzaam bij Totaal inburgering. 45 docenten hebben de enquête ingevuld.

Docenten gaven onder andere feedback over onze onderwijslocaties, zij verzoeken om beamers en mogelijkheden om de lokalen aan te kleden en in te richten. Ook de uitstraling van de vestiging als onderdeel van Totaal inburgering blijkt een aandachtspunt.

Veel docenten staan open voor professionalisering: er blijkt interesse en draagvlak voor workshops, intervisie, overleg en lesbezoeken binnen de eigen regio. Wat betreft lesbezoeken staan docenten vooral welwillend tegenover beginnende docenten. Ook zou een deel van hen zelf bij een collega willen kijken. Voor starters zouden lesbezoeken een onderdeel van een inwerkprogramma kunnen zijn. Daarnaast is het nuttig dat zij toegang krijgen tot belangrijke documenten.

Wat betreft de inzet van Taalcompleet: een groot deel van de docenten gebruikt de e-learning van Kleurrijker, maar er kan nog gewerkt worden aan een effectievere inzet hiervan. Voor alfabetisering moeten de materialen en het programma onder de loep worden genomen. Veel docenten zoeken nu naar aanvullende materialen, omdat het huidige materiaal naar hun mening niet voldoende is. Verder geven docenten aan te weinig tijd te krijgen voor de voorbereiding van de lessen. Er wordt gekeken hoe docenten beter gefaciliteerd kunnen worden waardoor minder tijd voor voorbereiding nodig zal zijn.

Docenten gebruiken in het algemeen veel materialen naast de methode, en zij vragen ook naar diverse andere materialen. Er is vooral behoefte aan boeken en werkbladen met extra oefeningen en examentraining. Ook toetsen worden genoemd. 63 procent heeft behoefte aan andere digitale middelen dan die ze nu hebben: een digibord en beamer worden het vaakst genoemd. De database op google drive blijkt niet goed te worden gebruikt. Dit gaat geheel vernieuwd worden op intranet.

Over de indeling van de groepen verschillen docenten van mening. 41 procent vindt dat we cursisten op de huidige wijze moeten indelen op taalniveau, de rest noemt leerbaarheid, opleidingsniveau of combinaties hiervan. Tussentijdse instroom blijkt het grootste struikelblok voor docenten waar het gaat om onderwijskwaliteit en differentieren. Docenten hebben over het algemeen niet zoveel te maken met probleemgedrag in de klas, behalve met verzuim en laatkomen.

Uit de resultaten zijn conclusies getrokken, die uitgemond zijn in actiepunten. Deze actiepunten zijn besproken met het MT en de afdeling Kwaliteit en Productinnovatie en dienen als concrete leidraad voor de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Besproken actiepunten en het vervolg

De aanbevelingen zijn gepresenteerd aan het MT, en er is besproken in hoeverre we deze zaken op korte termijn willen en kunnen aanpakken, wat de mogelijkheden zijn voor de financiering, en welke actiepunten prioriteit hebben. Ook zijn er afspraken gemaakt over de uitvoering en het tijdsplan.

Onderstaand de stand van zaken per actiepunt:

1. *Inzet van beamers*

In de eerste plaats is dit bedoeld om het onderwijs te verbeteren. Docenten krijgen met beamers meer mogelijkheden om (klassikale) uitleg te geven en om digitale middelen in te zetten (zoals online taalspellen en oefeningen op websites.) Daarnaast maken we met aantrekkelijke leermiddelen een positieve indruk op cursisten en draagt het bij aan een professionele uitstraling. Hoewel de helft van de docenten tevreden is over hun eigen digitale vaardigheden, moet de inzet van beamers wel goed geïmplementeerd worden. Het is een grote investering, dus we willen het gebruik van de beamers ook verplicht stellen als integraal deel van het lesprogramma. Uiteraard moeten docenten dan goed bekend worden met en enthousiast worden over de mogelijkheden. Inmiddels zijn de beamers besteld en geleverd. Binnenkort kunnen jullie deze in gebruik nemen. Ook zijn we ervoor aan het zorgen dat er laptops bij komen voor docenten. Instructies en informatie hierover volgt.

2. *Inrichting vestiging verbeteren*

Klassen aankleden:

Docenten zouden graag mogelijkheid krijgen om de klassen aan te kleden met instructiemateriaal en wandplaten. Deze materialen kunnen dienen als geheugensteun voor cursisten, steun bij instructie en zelfstandig werken. Ook kan het er toe bijdragen dat de onderwijsruimtes meer gaan uitstralen onderdeel van Totaal inburgering te zijn. Ongeveer de helft van de docenten vindt namelijk dat de vestigingen dit onvoldoende uitstralen.

Belangrijk is wel dat wandmaterialen er netjes en professioneel uitzien. De afdeling communicatie zal hierin ondersteuning gaan bieden.

Faciliteiten verbeteren:

Er zijn enkele aandachtspunten besproken. Docenten zullen per lokaal een laptop krijgen om op te werken. Ook zullen er speakers komen en wordt er gezorgd voor goed werkende printers en kopieermachines,

Lokalen:

Enkele aandachtspunten: niet alle lokalen zijn schoon, soms zijn er problemen met betrekking tot privacy, goede ventilatiemogelijkheden, zonneschermen, buitenlicht/lucht, mogelijkheid om tafels anders op te stellen. Lokalen waar echt niet goed te werken valt moeten aangepakt worden. We willen er ook voor zorgen dat er in de lokalen meer mogelijkheden komen om tafels anders op te stellen, vooral voor de lokalen waar het echt te krap is. Problemen met de lokalen horen we graag via de regio-coördinatoren.

3. *Structurele intervisie- en overlegmomenten inplannen*

Een ruime meerderheid van de docenten zou meer mogelijkheid tot overleg en intervisie willen, om te kunnen sparren over met name didactiek en organisatie. Driemaandelijks overleg met docenten uit de eigen regio, onder leiding van de coördinator, zou daarbij het meest wenselijk zijn. In het team is echter besproken dat intervisie alleen zin heeft als docenten daadwerkelijk zelf met onderwerpen en casussen komen. De regio-coördinatoren worden betrokken in dit verhaal, en de afdeling communicatie zal hierin ook ondersteunen.

4. *Structureel inzetten van lesbezoeken*

De mogelijkheid om (vaker) bij een collega in de klas te kijken, moet worden overwogen. Er is in het team besproken dat we lesbezoeken in het aannamebeleid voor starters willen opnemen. In hun inwerkperiode kunnen zij dan bij bepaalde collega's in de klas kijken. Niet alle docenten vinden het even prettig als er iemand in

hun les komt kijken. Toch kan het wel heel leerzaam zijn en draagt het bij aan de professionalisering van docenten. We willen dus niet alleen starters, maar ook de andere docenten stimuleren en aanmoedigen om bij elkaar in de klas te kijken. Het zal niet verplicht worden, maar het wordt wel gekoppeld worden aan het functioneringsgesprek. Daarnaast zullen regio-coördinatoren actief lessen gaan bezoeken. Ook gaan we kijken of we een externe partij kunnen inzetten om lesbezoeken in te voeren.

5. Startende docenten op weg helpen

Naast de hierboven besproken lesbezoeken, zullen we beginnende docenten toegang gaan verschaffen tot nuttige startersdocumenten met inhoudelijke en praktische zaken. Deze documenten zullen tot het standaard pakket horen dat een nieuwe docent van HR krijgt. De regio-coördinator zal een belangrijke rol krijgen in het verder op weg helpen van startende docenten.

6. Workshops organiseren

Dit onderdeel van de professionalisering van docenten is al in gang gezet. We starten na de zomervakantie met een workshop over differentiatie en activerende werkvormen en besluiten daarna over structurele inzet. Veel docenten hebben tevens interesse in TPRS, we kunnen inzetten op het informeren van docenten over TPRS, en hen stimuleren om er mee aan de slag te gaan in de klas. Op den duur zou een workshop hierover misschien aantrekkelijk zijn.

7. Voorbereidingstijd lessen onder de loep nemen

Een deel van de docenten heeft te weinig aan een half uur voorbereidingstijd. We nemen de vraag naar meer voorbereidingstijd serieus. Kwaliteit begint tenslotte bij docenten. We gaan in eerste instantie kijken naar hoe de voorbereidingstijd efficiënter ingezet kan worden, en wat we hierin kunnen vergemakkelijken. Door docenten beter te faciliteren, kunnen we hen werk uit handen nemen. Denk aan betere toegang tot materialen, aanschaf van printmappen en vastgestelde lesprogramma's die niet strak gevolgd hoeven te worden, maar wel als leidraad kunnen dienen.

8. Inzet cursistenvolgsysteem Taalcompleteet verbeteren

Wat betreft de inzet van het digitale volgsysteem van Kleurrijker kunnen docenten nog beter geïnformeerd worden. Om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen, moeten alle docenten dit systeem gaan gebruiken. Iedereen moet dan uiteraard ook weten hoe en waarom ze dit moeten gebruiken. Op dit moment denken we na over een manier om docenten goede instructie te geven over werken met het cursistenvolgsysteem. De regio-coördinatoren zullen hier ook een rol in krijgen.

9. Alfabetiseringsmaterialen en lesinhoud herzien en aanpakken

De materialen die we nu voor alfabetisering inzetten, vragen om herziening. We zijn al bezig met de voorbereiding hiervan. Hoewel er wel interesse is voor de nieuwe aflaflex waar Kleurrijker naar schatting in 2018 mee komt, is er vooralsnog geen overtuigend alternatief voor 7/43. Er wordt bekeken in hoeverre het nut heeft 7/43 compleet te maken of aan te vullen met ander bruikbaar materiaal. De mogelijkheid om over te stappen op de 7/43 basisboekjes mét e-learning en enkele aanvullende materialen wordt nu bekeken.

10. Beleid rondom gebruik van aanvullende lesmaterialen

De vraag om aanvullende materialen naast de gebruikte methode loopt als een rode draad door de enquêteresultaten heen. We kunnen niet aan alle vraag voldoen en bij gebrek gaan docenten hun eigen materialen maken. Omdat dit veel tijd kost en niet altijd effectief is, willen we dit gaan beperken. Aanvullende materialen waar we als organisatie achter staan zullen verstrekt worden en met sommige van deze materialen zijn we al bezig:

- Oefenmaterialen voor examens
- Tussentijdse toetsen voor alle niveaus.
- Printmappen van Kleurrijker
- Intranet met database voor docenten. (Hier kunnen aanvullende materialen gestructureerd en gedeeld

worden. Deze database zal beheerd worden door de afdelingen Communicatie en Kwaliteit en Productinnovatie. Aangeleverde documenten worden beoordeeld op kwaliteit voordat zij gedeeld worden. Het materiaal dat wij aanbieden wordt het enige materiaal dat in de lessen gebruikt mag worden.

11. Indeling groepen

Wat betreft de indeling van groepen: er is geen eenduidig antwoord op te vinden. Voor nu lijkt de huidige manier van indelen – op niveau – het best. Structuring en kwalitatieve verbetering van de intakes en intake-toetsen kan het aantal foutieve indelingen inperken. We zijn bezig om de intakes te verbeteren.

Voor docenten en cursisten moet duidelijk worden gemaakt waarom wij werken met tussentijdse instroom. We trachten om zo homogeen mogelijke groepen te maken.

12. Beleid voor verzuim en probleemgedrag opzetten

Uit de enquête blijkt dat gedrag van cursisten zelden tot problemen voor het lesgeven leidt. Bij enkele docenten zou het probleemgedrag de onderwijskwaliteit wel in de weg zitten. Individuele coaching is hierbij het meest voor de hand liggend. Ook de geplande intervisie- en overlegmomenten kunnen hierbij behulpzaam zijn.

Laat komen en verzuim is echter wel een groot probleem. Het grootste gedeelte van docenten heeft hier heel regelmatig mee te maken. Er zijn allerlei redenen voor, maar het helpt ook niet mee dat docenten geen 'stok achter de deur' hebben.

Hier komt een verzuimbeleid en een gedragsreglement voor cursisten voor. Dit is al opgepakt.

13. Intakes:

Problemen met verkeerde indelingen in klassen moeten bij de kop aangepakt worden. We zijn bezig de intakes te vernieuwen. Er wordt ingezet op betere onderlinge communicatie, geschikte intakers en geschikte intake-materialen/toetsen.

Tot slot:

Er zijn dus een hoop veranderingen gaande, waarvan wij verwachten dat deze de kwaliteit zullen bevorderen. De docenten en uiteraard de regio-coördinatoren zullen een grote rol krijgen in het bewerkstelligen van de veranderingen. Wij rekenen op ieders medewerking en inzet. Immers, kwaliteit lever je samen!
